

de Stichting De Groninger Molen. Deze stichting vertegenwoordigt de moleneigenaren in Groningen en kan op een onafhankelijke manier beoordelen of een bezwaar ingediend moet worden. De stichting heeft hierbij niet per se de steun van de betreffende moleneigenaar nodig.

In het geval van een gemeente als moleneigenaar in de bovenbeschreven dubbelrol kan de vrijwillig molenaar buiten schot blijven omdat hij alleen de signalerende functie heeft en niet het uiteindelijk bezwaar indient. Zodoende komt de vrijwillig molenaar niet in conflict met haar 'werkgever' (de moleneigenaar). Natuurlijk wordt de vrijwillig molenaar door de molenorganisaties betrokken bij de uiteindelijke beslissing van het bezwaar. Zo kan de vrijwillig molenaar bij de verschillende besprekingen aanwezig zijn.

A.K. Bosch

Koren-/pelmolen *Zeldenrust* te Westerwijtwerd aangekocht door een stichting

De oudste molen van Westerwijtwerd was een standerdmolen die werd afgebroken ingevolge de provinciale resolutie van 1628 die sanering van het molenbestand tot doel had. Omstreeks 1841 werd in Westerwijtwerd opnieuw een molen gesticht door Ebel Tjark Ebels, van beroep korenschipper. In 1846 brandde de molen af en hij werd pas in 1852 herbouwd. In 1854 werd het bedrijf overgenomen door Klaas Harms Doornbos en twee jaar later werd de molen aangekocht door de familie Hazekamp die tot 1980 eigenaar zou blijven van *Zeldenrust*. Enkele jaren later werd de molen door Martinus Hazekamp teruggekocht.

Al sinds 1841 bepaalt de molen *Zeldenrust* (75) samen met de kerk het dorpsbeeld van Westerwijtwerd. De *Zeldenrust* is een achtkante bovenkruier met stenen – helder wit geschilderd- onder- en tussenstuk

Tot slot

De bovenbeschreven nieuwe aanpak zal worden besproken op de komende voorjaarsvergadering. Het Gilde-bestuur nodigt de leden uit om tijdens de vergadering te discussiëren over deze nieuwe aanpak.

Tevens zal op de najaarsvergadering aandacht worden besteed aan de nieuwe inzichten die ontstaan zijn met de invoering van de ARBO-wet. De gevolgen van de ARBO-wet, die ingevoerd is in 1998, hebben ook betrekking op de molens in de provincie die door de arbeidsinspectie geclassificeerd zijn als risicovolle objecten.

Komt dus allen op beide vergaderingen!

en een houten achtkant bekleed met asfaltpapier. Beide roeden zijn voorzien van zelfzwichting en verbusseling en hebben een vlucht van 21 meter. De molen heeft de typische kenmerken van de Groningse molens en is samen met het voormalige molenhuis beeldbepalend voor het dorp Westerwijtwerd. Staande aan de zuidzijde van het dorp was de molen tot de 60er jaren nog in bedrijf. Daarna werd de pelinstallatie niet meer gebruikt (nog wel compleet aanwezig) en werd er alleen nog (vooral veevoeder) gemalen.

Toen de molen opnieuw in bezit kwam van molenaar Hazekamp werd in samenwerking met de Stichting de Groninger Molen subsidie aangevraagd en in 1995 werden een nieuwe stelling en nieuwe stellingdeuren aangebracht. Inmiddels was het tijd voor een ingrijpende restauratie van kap, gevluucht,

Voormalig eigenaar Hazekamp bij de Zeldenrust

Foto: H. Noot, Haren

krui-inrichting en het achtkant. Opnieuw werd in nauwe samenwerking met de stichting de Groninger Molen subsidie aangevraagd. Er werd een substantieel bedrag toegekend in 1997 door de Rijksdienst Voor Monumentenzorg maar tot op de dag van vandaag is er slechts een klein gedeelte van deze subsidie benut. Door molenbouwer Doornbosch werd een complete roede met zelfzwichting en verbusseling geproduceerd, een compleet voorkeuvelens inclusief windpeluw werd geleverd en een nieuwe lange spruit. Deze onderdelen liggen sinds 1997 in 'het magazijn' te wachten op het moment dat ze in gebruik genomen kunnen worden. Het probleem betrof de eigen bijdrage van de toenmalige eigenaar.

Ondertussen zagen de dorpsbewoners de molen zienderogen achteruitgaan. Bij elke storm waaiden er wel een paar kleppen van de roeden en in 1999

zijn de laatste kleppen en verbusseling van de binnenroede verwijderd. De andere roede (Potroede uit 1898) was op dat moment al kaal.

Vanwege het verstrijken van de termijn dreigde de subsidie weg te zullen vallen (de restauratie zou eind 2001 voltooid moeten zijn) Een aantal inwoners van het dorp zag het verval en het eventuele verlies van de subsidie met lede ogen aan en besloot een stichting op te richten met als doelstelling: de aankoop, restauratie en onderhoud van de koren/pelmolen Zeldenrust te Westerwijtwerd. Op 23 november 2000 werden de statuten vastgesteld en was de stichting, die negen bestuursleden telt, een feit. Na de eerste vergaderingen en een intensief contact met de stichting de Groninger Molen in de persoon van Douwe van der Zee werd de strategie om de molen te kopen bepaald. Op donderdag 21 december 2000 werd het eerste

doel bereikt en passeerde de akte in een officiële bijeenkomst, met het voltallige bestuur en notaris Huitsing uit Middelstum, in het huiskamercafé van Tinus en Eke. De aankoop van de molen met toebehoren van Tinus Hazekamp was een feit.

Inmiddels zijn de leden van de stichting druk bezig met het treffen van de voorbereidingen die nodig zijn voor een grondige restauratie van zowel het staande werk als een deel van het gaande werk. Het belangrijkste eerste werk van de stichting bestaat uit het werven van fondsen en het maken van plannen voor de exploitatie. Mogelijk zal Zeldenrust dit jaar als niet draaiende molen maar als een stuk verstill verleden al mee kunnen doen met het Groninger Molenweekend. Het zou voor het eerst sinds jaren zijn dat deze karakteristieke molen, waar men de sfeer van toen nog duidelijk kan proeven, wordt opengesteld voor publiek.

Met molenmaker Doornbosch uit Adorp is al contact is gelegd om te zien of hij de restauratie kan uit-

voeren.

Tenslotte zij nog vermeld dat in het bestuur van de stichting twee door D. Wijgchel opgeleide gediplomeerd vrijwillig molenaars zitten. Na de restauratie zal de molen geen rust meer gegund zijn en kan de molen zijn naam weer waar gaan maken. Het gedicht uit Van Haver tot Gort van Roel Helmers zal weer werkelijkheid moeten worden:

Ik heb geen tijd
Heet Zeldenrust
Maal graan tot meel
Maak gort en dust
De wind hij gunt
Mij zelden rust

Nadere informatie over de Stichting Korenpelmolen Zeldenrust is te vinden op de website van de stichting www.molen-zeldenrust.nl (die overigens nog verder uitgewerkt zal worden). Donateurs kunnen zich hier aanmelden.

Molenpuzzel

De oplossing van de molenpuzzel uit nummer 4 van 2000 luidt:

MOLENBRAND.

1. Farmsum	6. Ebenhaëzer
2. Oosterdijkshorn	7. Pieterzijl
3. Lelie	8. Aurora
4. Kantens	9. Fraeylemamolen
5. Phoenix	10. Hoogemeeden

Hoewel niet bij de puzzel stond vermeld dat de oplossing ingestuurd kon worden, hebben twee mensen dit spontaan gedaan. Beide oplossingen waren goed, de inzenders J.A. Rossing uit Staphorst en J.J. van Bruggen uit Bedum kregen een attentie thuisgestuurd.

De redactie bedankt de maker van de puzzel, David Reitsema, voor zijn inzet.

Weer

Bij het molenbureau is een boekje (A4-formaat met ringband) te koop met de titel *Kennismaking met de meteorologie*. Het is een uitgave van het K.N.M.I. en het telt 31 pagina's. Het boekje is bedoeld als een korte introductie cursus voor nieuwkomers in de wereld van het weer.

In het boekje worden basisprincipes en begrippen uit de weerkunde op korte en begrijpelijke manier uitgelegd. De onderwerpen die aan de orde komen zijn de dampkring, mist en wolken, neerslag, luchtcirculatie, luchtdruksystemen en fronten. De tekst wordt verduidelijkt met talrijke zwart-wit illustraties. Het laatste hoofdstuk is een lijst van begrippen en termen uit de meteorologie, met de verklaring erbij.

U kunt het boekje bij het molenbureau (Aweg 5c in Groningen, telefoon 050-3121694) bestellen. De prijs is f3,50 per boekje exclusief verzendkosten.